

TEHTÄVÄN MUUTTUESSA

Kaksi vuotta sitten aloitin nuoria lauluntekijöitä mukaillen (viite/linkki). Nyt lopetan vanhaan sonettiin, yhteisenä nimittäjänä luova hulluus. Mutta sitä ennen, kiitokset lukijapalautteesta ja varsinainen asiani: TKK:n kansallinen tehtävä on muuttumassa.

Ranking-listat ovat tulleet, jäädäkseen. Suomi on kärjessä monella mittarilla, vaan ei kaikilla. Peruskoulumme on saanut kiitosta PISA-verailun yhteydessä, kilpailukykyämme on korkealle arvioitu, korruptio puuttuu ja high tech-osaamisemme tunnetaan. Mutta TKK ja Helsingin yliopisto ovat vain hyvää eurooppalaista keskitasoa. Kärkiyliopistojemme pitäisi olla globaalisti näkyviä, siis todellisia huippuja, johtajia.

Silloin kun TKK oli vielä opisto, silloin oli selvää että taidetta mentiin tekemään Pariisiin. Puoli vuosisataa ja nuoret tieteilijät lähetettiin rapakon taakse. Oli selvää, että sinne piti päästä. Nämä mielikuvat elivät pitkään.

Kuusikymmentäluvulla kirkonkylillä oli toimivat kyläkoulut, postit ja sosiaalista pääomaa – mittarit korkealla kuin Suomessa nyt - ja kuitenkin kylät tyhjenivät (kukapa sinne olisi investoinut).

Kun liikkuvuuden Euroopassa maamme kaikkein lahjakkaimmat katsovat tarpeelliseksi kurottaa suoraan TKK:n ja Helsingin yliopiston yli, silloin olemme voimattomia, myöhässä. Ei heitä mikään pidättelee, he menevät omaa elämäänsä optimoiden. Ja ulkomailta tänne tullaan kun huippupaikkaan ei päästä. Sekin mielikuva olisi pitkäikäinen (ja kukapa tänne investoisi).

TKKn kansallinen tehtävä on ollut koko tekniikan alan kattaminen. Nyt kansalliseksi tehtäväksi tulee nähdä todelliseksi

tiedevetoiseksi tekniikan huippuyliopistoksi trimmautuminen. Sellaiseksi, jonne halutaan muualtakin. Yliopistopolitiikka ei ole nollasummapeliä. Huiput kouluttavat huippuja ja nämä osaamisellaan säteilevät muualle yhteiskuntaan ja toisiin yliopistoihin.

Älkää sanoko, että mutta kun ei ole rahaa. Ajatellaan toisin päin. Raha tulee hyvän luokse. Tehdään tiedettä sitä hullun lailla rakastaen ja siinä jälkikasvua kouluttaen. Rullataan nuorten eteen punaista mattoa.

Yliopistot eivät ole kvarttaaliolioita. Vaikka mielikuvat voivatkin muuttua nopeasti, todellinen osaaminen ei nouse eikä katoa hetkessä. Pitkiä aikaskaaloja korostaakseni, W.S.:n (suom. K.S.) ensimmäisen sonettisikermän viimeinen, sinulle TKK.

Kuka uskoo runooni tulevina aikoina,
vaikka se olisi täynnä hienoja hyveitäsi?
Vaan taivas tietää, se on vain hauta
joka kätkee elävän, näyttää kyvyistäsi pienen osan!
Jos osaisinkin piirtää kauniit silmäsi
ja luetella lahjojasi uusilla säkeillä,
tuleva runoilija sanoisi: "Runoilija panee omiaan;
noin jumalaiset kasvot eivät kuvaa ihmiskasvoja."
Silloin pitää ajan kellastamaa sivuani
pilkata kuin vanhaa miestä joka puhuu palturia,
sanoa ansioitasi runoilijan hulluudeksi
ja vanhojen lorujen teennäiseksi toistoksi.
Vaan jos lapsesi on silloin elossa,
elät kahdesti: lapsessa ja tässä runossa.

Olavi Nevanlinna